

Doina LEMNY

Musée national d'art moderne, Centre Pompidou, Paris
donalemny@gmail.com

I. Date biografice

Născută *Petrache* pe 8 februarie 1953, Salcea Tudor, județul Brăila. Trăiește din 1990 la Paris.

Studii secundare la Liceul „Unirea” din Focșani.

Facultatea de Filologie, secția franceză-engleză la Universitatea Al. I. Cuza din Iași (absolventă în 1977).

În 1992, obține Diploma de studii aprofundate în istoria artei la Universitatea Sorbonne, Paris I, cu lucrarea *Approche iconologique de la carte à jouer*.

Doctor în istoria artei la Sorbonne, Paris I (1997) cu teza: *Le Milieu artistique et culturel de Brâncuși. Essai d'investigation à partir du legs à l'État français*.

Cercetător-muzeograf la Musée national d'art moderne, Centre Pompidou, Paris.

1977-1990: muzeograf la Patrimoniul Muzeului din Iași și apoi la Muzeul de artă din Iași.

Redactor al revistei anuale *Cercetări istorice* publicată la Iași.

Animatoarea grupului de artiști „Atelier 35”, Iași.

Co-curatorul expoziției „L'art français contemporain”, iunie-august 1987, organizată la București și Iași de Ministerul de cultură francez în cadrul unei acțiuni culturale bilaterale.

Curatorul expozițiilor „Adam Bălțatu” la Muzeul de artă din Iași, aprilie-iulie 1989; „Nudul în arta plastică românească” la Muzeul de artă din Iași, iulie-septembrie 1990.

Redactor al revistei de artă *Mona Lisa* publicată la Iași (1990).

1990: își începe activitatea la Centre Pompidou, în cadrul Serviciului educativ și documentar. Analizează bibliotecile din fondul Brâncuși, Brauner, Malraux, Kandinsky.

Participă la reinstalarea Atelierului Brâncuși din Paris.

Redactor al revistei *Sculpt'âge*, publicată de studenții în istoria artei de la Sorbona, Paris I.

Din 1996: muzeograf-cercetător la Musée national d'art moderne, Centre Pompidou, Paris.

Co-curator al expozițiilor organizate la galeria Atelierului Brâncuși pe teme din creația sculptorului: „La Colonne sans fin” (3 iunie – 27 iulie 1998); „Leda” (4 noiembrie 1998 – 1 martie 1999); „Princesse X” (17 noiembrie 1999 – 27 martie 2000); „Brâncuși & Duchamp” (29 martie – 26 iunie 2000); „Le Baiser” (9 iunie – 6 septembrie 1999); „L'Oiseau dans l'espace” (27 iunie – 30 septembrie 2001); „Le portrait ?” 1 parte (25 septembrie 2002 – 13 ianuarie 2003); a 2^a parte (15 iunie 2003 – 14 aprilie 2003).

A inițiat și a realizat cu serviciul *Audivisuel* un proiect de colecție video referitor la temele prezentate în expozițiile de la galeria Atelierului Brâncuși; a redactat scenariile și a colaborat la fabricarea filmelor video.

Curatoarea expozițiilor: „Pevsner dans les collections du Centre Pompidou, Musée national d'art moderne” (10 octombrie – 31 decembrie 2001); „La Dation Brancusi: dessins et archives” (25 iunie – 15 septembrie 2003); „Toni Grand à l'atelier Brâncuși” (22 iunie – 22 octombrie 2007); „Matisse-Pallady et La Blouse roumaine. Une amitié sous la censure”, Centre Pompidou, Paris (28 noiembrie 2018 – 15 martie 2019); „Brancusi. La sublimation de la forme” Bruxelles, Bozar, festivalul Europalia România (1 octombrie 2019 – 2 februarie 2020).

Co-curatoarea expozițiilor: „Jacques Lipchitz dans les collections du Centre Pompidou, Musée national d'art moderne et du Musée des beaux-arts de Nancy”, Musée d'art, Nancy, (17 decembrie 2004 – 14 martie 2005); „Henri Gaudier-Brzeska dans les collections du Centre Pompidou, Musée national d'art moderne” (24 iunie – 14 septembrie 2009); „Etienne-Martin dans les collections du Centre Pompidou, Musée national d'art moderne” (3 iunie – 13 septembrie 2010); „L'oeil écoute”, Centre Pompidou, primăvara 2017; „Olos: une exposition cabinet”, galeria Atelierului Brâncuși, 28 noiembrie 2018 – 15 martie 2019, în cadrul Sezonului cultural Franța-România.

II. Domenii de interes

Istoric de artă, specializat în arta secolului XX, cu precădere în sculptură. A conceput, în calitate de curator, și a participat, în calitate de colaborator, la organizarea numeroaselor expoziții de artă în cadrul Muzeului de artă din Iași și apoi în cadrul Muzeului național de artă modernă din Paris; a condus și conceput cataloagele expozițiilor. A ținut conferințe la Paris, București, Londra, New York, Veneția, Roma și a participat la emisiuni de radio și televiziune pe teme de artă modernă și contemporană la București, Paris, Bruxelles, Londra. A participat la numeroase congrese internaționale. A publicat 15 cărți considerate lucrări de referință pentru arta secolului XX, cărți pe care le-a tradus și publicat în limba română; a participat cu eseuri la 50 volume colective și peste 100 articole în presă și în reviste de artă. Din 2018, este membră a Comitetului științific al editurii Vreamea, fiind unul dintre coordonatorii apariției lucrărilor de artă și istoria artei din cadrul acestei edituri.

III. Publicații

Volume publicate:

Brâncuși inedit. Însemnări și corespondență românească, București, Humanitas, 2004 (editat cu Cristian-Robert Velescu), 493 p., 25 il.; *Brancusi*, Paris, Oxus, 2005, 317 p. 15 il. (publicat în română la editura Junimea, 2005); *Brancusi & Gaudier-Brzeska : points de convergence*, 47 p. 1 il. și *Henri Gaudier-Brzeska : Notes sur Liabeuf et Tolstoï*, Paris, L'Échoppe, 2009, 31 p.; *Lizica Codréano, une danseuse roumaine dans l'avant-garde parisienne*, Lyon, Fage, 2011, 115 p. 80 il. (publicat în română la editura Vellant, 2012); *Brancusi, au-delà de toutes les frontières*, Lyon, Fage, 2012, 167 p. 148 il. (publicat în română și engleză la editura NoiMediPrint, 2012); *Brancusi*, coll. « Monographies », Paris, éditions du Centre Pompidou, 2012, 96 p., 57 il. (publicat în română la editura Brâncuși, Târgu Jiu, 2018); *Adam Bălțatu. „Voiam sa fiu pictor”*. *Însemnari*, Iași, Junimea 2014, 120 p. 37 il.; *Henri Gaudier-Brzeska, un sculpteur « mort pour la France »*, Lyon, Fage, 2015, 119 p. 121 il.; *Correspondance Brancusi & Duchamp*, Paris, Dilecta, 2017, 99 p., 6 il. (publicat în română la editura Vreamea, 2019); *Brancusi et Marthe ou l'histoire d'amour entre Tantan et Tonton*, Lyon, Fage, 2017, 127 p., 23 il. (publicat în română la editura Vreamea, 2019); *Brancusi: Cumințenia pământului, operă unică* (editie în română, franceză, engleză), Târgu Jiu, editura Brâncuși, 2018, 65 p. 11 il.; *Matisse-Palady et La Blouse roumaine. Une amitié sous la censure* (ediție bilingvă franceză-română), Lyon, Fage, 2019, 93 p, 41 il.; *Brancusi. La sublimation de la forme* (dir.), Gand, Snoeck, 2019, 238 p. 320 il.; *L-au întâlnit pe Brâncuși / Ils ont rencontré Brancusi*, București, Vreamea, 2020, 280 p., 16 il.

Participări la volume colective:

5 eseuri: Tony Cragg, p. 382-384, 1 il., Jacob Epstein: *Rock Drill*, p. 517-518, 1 il., Max Ernst p. 529-531, 1 il., Julio Gonzalez p. 690-692, 1 il., Antoine Pevsner p. 1267-1269, 1 il., pentru *Encyclopedia of Sculpture*, Chicago, Fitzroy Dearborn Publishers, 2003.

- „Brâncuși's *Wisdom of the Earth: return to the Primeval Age*” și 9 eseuri despre operele esențiale ale sculptorului, *Six leading Sculptors and the Human Figure: Rodin, Bourdelle, Maillol, Brâncuși, Giacometti, Moore*, Athènes, Cultural Olympiad, National Gallery Alexandros Soutzos Museum, 2004, p.270-300, 25 il.

- „Brâncuși : les ruses du texte”, *Les écrits d'artistes depuis 1940*, coordonator Françoise Levailant, Paris, IMEC, 2004, p. 185-196, 6 il.

- „Brâncuși : essai d'autobiographie”, *Ligeia*, n° 57-60, Paris, ianuarie-iunie 2005, p. 46-53.

- 20 eseuri: Alexandre Archipenko, p. 24-25, 3 il.; Jean-Gabriel Chauvin, p. 145-146, 2 il., Charles Despiau, p. 186, 2 il., Naum Gabo, p. 255, 1 il., Henri Gaudier-Brzeska, p. 258-259, 3 il., Henry Moore, p. 478, 1 il., Péri Laszlo, p. 499, 1 il., Antoine Pevsner, p. 501-503, 4 il., Ossip Zadkine, p. 635-637, 3 il., în *Catalogue des collections du Centre Pompidou : art moderne*, Paris, Éditions du Centre Pompidou, 2006.

- „Brâncuși : l'autoportrait photographique ou l'art de sculpter son image”, *TextImages. Perspectives on the History and Aesthetics of Avant-garde Publications*, București, Institutul cultural roman, 2008, p. 53-62.

- „Henri Gaudier-Brzeska: *Red Stone Dancer, Portrait d'Ezra Pound* [1913], *Etude pour la Danseuse en pierre rouge* [1913], *Mitrailleuse en action* [1915]”, *Le Futurisme à Paris, une avant-garde explosive* (D. Ottinger, dir.), Paris, Éditions du Centre Pompidou, 2008, p. 274-279, 4 il.

- Biographie d'Etienne-Martin, *Etienne-Martin dans les collections du Centre Pompidou, Musée national d'art moderne*, Paris, Éditions du Centre Pompidou, 2010, p. 56-67, 38 il.

- „Constantin Brâncuși”, *Danser sa vie*, Paris, Éditions du Centre Pompidou, 2011, p. 222-223, 2 il.

- „La manche visible est brodée, c'est la blouse roumaine”, *Matisse. Paires et séries*, Paris, Éditions du Centre Pompidou, 2012, p. 185-193, 10 il.

- „Come scolpire la danza? La riposta di Brâncuși”, *Canova e la danza*, Crocetta del Montello, Terra ferma, 2012, p. 65-73, 6 il.

- „Sculpter l'éphémère. Brâncuși et la danse”, *Revue roumaine d'histoire de l'art*, série Beaux-Arts, tome XLIX, 2012, p. 101-117, 8 il.

- „The Metaphysics of Decoration”, *Matisse in Search of True Painting*, edited by Dorthe Aagesen and Rebecca Rabinow, New York, Metropolitan Museum of Art, p. 148-153, 5 il.

- 8 texte: Brâncuși, Laurens, Lipchitz, Modigliani, Zadkine și fotografiile de Brâncuși, *Modigliani et l'Ecole de Paris*, Martigny, Fondation Gianadda, 2013, p. 30-31, 3 il.; p. 84-95, 21 il.; p. 122-123, 3 il.; p.126-131, 7 il.; p.178-179, 1 il.

- „Brâncuși's Busts: Work in Progress”, *The Armory Show at 100, Modernism and Revolution*, New York Historical Society, 2013, p. 227-231, 7 il.

- 2 eseuri : Joseph Csaky, *Tête*, 1914, Gonzalez, *Tête aigüe*, 1930, *Il Volto del'900 : da Matisse à Bacon. Capolavori dal Centre Pompidou*, Paris, éditions du Centre Pompidou / Milan, Skira, 2013, p. 135-136, 144, 2 il.

- „Modigliani e Brâncuși: un'amicizia sotto il segno della scultura”, și 12 texte despre opere sculpturale, *Modigliani et ses amis. Parigi 1906-1920*, Paris, Éditions du Centre Pompidou, Milan, Skira, 2014, p. 25-31, 9 il.; p. 102-105, 4 il.; p. 110-133, 22 il.; p. 138-143, 5 il.; p. 172-173, 2 il.; p. 176-177, 3 il.; p. 182-185, 5 il.; p. 208-209, 3 il.

- 8 texte comentariu al operelor lui M. Duchamp, *Marcel Duchamp, la peinture-même*, Paris, Éditions du Centre Pompidou, 2014, p. 77-77, 1 il., p. 100-101, 2 il., p. 104-105, 1 il., p. 108-109, 1 il., p. 146-151, 4 il., p. 192-197, 11 il.

- „Lizica Codréano, une danseuse roumaine dans l'avant-garde parisienne”, *Femmes. Attitudes performatives aux lisières de la performance et de la danse*, Carole Boulbès (dir.), Paris, Les Presse du Réel, 2014, p. 69-86, 8 il.
- „Sculpture 'Makes us Dance'. How to sculpt Dance?”, *New Rhythms. Henri Gaudier-Brzeska: Art Dance and Movement in London 1911-1915*, Cambridge, Kettle's Yard, 2015, p.70-76, 3 il.
- « 'Chez Rodin, je traîne toujours mon désespoir...': Lettre à des amis de Craïova », *After Brâncuși*, Bucarest, UNARTE, 2014, p. 86-91, 2 il.
- « 'Est-ce une femme ou un œuf?' La participation remarquée de Brâncuși à l'Armory Show », *Studii și cercetări de istoria artei, serie nouă*, tom 4 (48), 2014, Bucarest, editura Academiei, p. 133-142, 12 il.
- 15 eseuri despre operele lui Anselm Kiefer în catalogul *Anselm Kiefer*, Paris, Éditions du Centre Pompidou, 2015, p. 86-89, 3 il.; p. 128-129, 1 il.; p. 132-133, 1 il.; p. 138-145, 5 il.; p. 154-157, 2 il.; p. 164-165, 1 il.; p. 196-197, 1 il.; p. 212-213, 1 il.; p. 216-219, 4 il.; p. 224-227, 3 il.
- „Brâncuși: desenul ca scriitură”, *Desenul post Brâncuși*, Târgu Jiu, UAP, 2016, p. 3-6, 8 il.
- „Brâncuși intim: între discreție și dezvăluire / Into the Privacy of Brâncuși: Between Discretion and Revelation”, *Constantin Brâncuși: omul și lucrurile în colecția Emilian Radu / the Man and his Objects*, Bucharest, Vellant, 2016, p. 47-65, 9 il.
- „Brâncuși en héritage”, *Mircea Cantor : la partie invisible de l'infini*, Lyon, Fage, Paris Editions du Centre Pompidou, 2016, p. 11-14.
- „Brâncuși et la nostalgie des origines : des écrits à l'œuvre plastique”, *Recherches. Culture et histoire dans l'espace roman*, n° 17 : *De la joie pure : Brâncuși et les poètes*, sous la dir. Ana-Maria Gîrleanu-Guichard et Natacha Lafond, Strasbourg, Presses Universitaires de Strasbourg, 2016, p. 17-25, 4 il.
- „Cadere: rupture ou continuité”, *Après Cadere*, Paris, Transignum, 2018, Wanda Mihuleac, Alain Snyers (dir.), p. 19-20.

IV. Varia

2019: a fost decorată de președinția României cu ordinul național „Pentru Merit” în grad de Cavaler, cu prilejul Zilei Naționale a României.